

GASETA DE VILAFRANCA

ANY I

15 DE MAIG DE 1926

NÚM. 9

ELS VINCLES COMARCALS

Al·ludíem en el nostre darrer número els tres lligams que, a juí nostre, poden fer el miracle de la reconstitució del Penedès: els afectius, els espirituals i els materials.

De temps, la imatge d'una comarca rediviva, pròspera, organitzada, forta, no ens deixa. És una cara il·lusió, només. Sabem prou bé que no cal esperar un canvi en l'actual estat de coses.

Tot i que ens trobem davant el fet consumat d'un Penedès esberlat, gairebé dissociat i amb pocs caps per lligar, creiem que, per damunt dels motlles oficials, podria sobreixir la comarca nova, per obra i gràcia del nostre mutu afecte, de l'apropament dels esperits selectes i de l'activitat econòmica encarrilada. Serà un optimisme fugisser, tan sols?

Sembla que 1926 serà l'any de gràcia del Penedès, l'obre-pas en el camí brossós encara del nostre retrobament. D'una banda, la celebració de l'exposició penedesenca d'art, convinguda per a la nostre festa major d'enguany, ha provocat ja un moviment de simpatia, de comprensió, d'apropament entre bona part dels esperits selectes que el Penedès acull. De tots els principals nuclis de població de la nostra contrada hi haurà aportacions valuoses: Vilanova, Sitges, Vendrell, Arbós, Vilafranca s'allarguen les mans. La rodona es dibuixa i no trigarà a créixer. Per altra part, es va a la represa de l'Almanac del Penedès—el Llibre de l'afecte—, la publicació del qual coincidirà amb l'eclosió de l'any 1927, si s'assoleix de finançar la seva publicació.

Voldríem, encara, intentar una nova manifestació de solidaritat penedesenca, amb la celebració d'una fira de productes penedesencs.

L'any 1901 la «Lliga industrial, comercial i agrícola» va organitzar una «Exposició Comarcal del Penedès» que es va celebrar a la nostra vila. Aquella exposició no va abraçar però tot el Penedès, a malgrat del seu nom. Com tantes d'altres pensades vilafraquines vestides ampul·losament, no depassà el districte judicial de Vilafranca i encara gràcies.

Avui que tots els recons de la nostra comarca toquen les conseqüències de la crisi i que els productors han augmentat i les indústries han crescut, hauria de celebrar-se una nova exposició, per bé que el nostre criteri—ni autoritzat ni desautoritzat—ens aconsella que més valdria organitzar una «fira» que no pas una «exposició». La fira permet la presentació d'objectes i productes no tan acabats com això, la qual cosa no toleraria el concepte d'exposició. Ultra això, la fira, a l'estil de la de Barcelona, facilitaria un intercanvi que ben bé ens cal.

Hem suggerit una idea—o millor dit—hem remarcat una iniciativa anterior que no ha estat aprofitada, no volem esbrinar per quins motius, com calia. Qui sap si la celebració d'una exposició comarcal, com la de 1901, cada cinc o deu anys hauria donat lloc a un major desenvolupament de les nostres activitats?

Però, deixem-nos de lamentacions i pensem a fer alguna cosa per fer avortar aquesta crisi que plana damunt nostre, malastruga, punyent, amenaçadora.

I, qui sap!, potser la fira, per contracop ens menaria a l'encarilament definitiu del nostre comerç, de la nostra agricultura i de la nostra industria comarcal.

Un altre gran «casal» que s'imposa

És un escàndol el que passa a Vilafranca els dies de mercat. Aviat no sabrem on posar els peus. Les robes, les eines de tota mena, les verdures, els ous, l'aviram, els conills, ho omplen tot: els porxos, les voravies, —ja prou esquistes— les places, els passeigs. No es pot transitar per enlloc. Ací, topeu amb una taula d'esparidenyes, més enllà, heu de saltar per damunt d'una muralla de pollastres, una gàbia de conills, o un cistell d'ous. Sota les voltes, us trobeu el parany d'un estesa d'eines de tall, de xarracs, de martells, o bé heu de passar per sota un penjoll de dalles i de falçs amenaçadores...

No, no es pot anar pels carrers de Vilafranca els dissabtes. Les mercaderies us empenyen, us treuen. No hi ha lloc més que per vendre, i, amb prou feines, per comprar. Vilafranca és un mercat on, aviat, no hi haurà espai per als compradors. Els taulells són tan aprop els uns dels altres, que tots plegats fan una mena de barricada inexpugnable. La vila desapareix absorbida per les botigues, per les parades dels carrers i de les places. Per trobar un venedor, heu de saltar sovint per damunt d'un altre venedor que us fa nosa. L'aviram us barra el pas de les botigues de robes, i no podeu fer aparar el vostre rellotge, per obstrucció decidida del planter d'espínacs.

Vilafranca, centre de concentració i repartiment de productes de la terra, mercat de proveïment de la gran ciutat de Barcelona, viu amenaçada d'una veritable apoplexia comercial. El comerç l'ofega i, no obstant, sense el comerç no

pot viure. Vilafranca ha de vendre, ha de vendre molt, per llei fatal de la pròpia naturalesa; però, Vilafranca ha de viure també. Li calen taulells, molts taulells, però també necessita carrers i passeigs i places, com el cor necessita artèries i venes. A Vilafranca hi ha com una mena d'extravasació comercial. L'humor mercantívol inunda tots els vasos, òrgans i teixits del cos vilatà. Patim una espècie d'icterícia, que ens intoxica les sangs. Més que massa comerç, tenim el comerç sobreixit. El nostre problema és, doncs, d'organització, de localització. No es tracta de fer tancar botigues, ni d'expulsar venedors. Déu-nos-en-guard! El que hem de procurar és que els uns no facin nosa als altres, i que tots plegats no ens facin la vida impossible. Un «Mercat», Senyor, un gran mercat, —vull dir un edifici per a la venda de tot el que no es ven a les botigues— que bé ens vindria a Vilafranca! Totes aquestes parades i paradetes que omplen els carrers cada dissabte, hi tindrien llur gran «Casal», el casal de la venda a la menuda, i tot-hom feliç.

Aleshores no veuríem aquesta bella Rambla nostra, com la veiem cada dissabte, a l'època dels alls. Perquè els alls també haurien fet cap al «Casal», amb llurs germanes les cols i les albergínies, deixant la Rambla lliure al passejants i als badochs, que també tenen dret a la vida.

Però, pel que més ens agradaria aquest mercat que somniem, és per no veure aquesta columna del gran Milà, —la nostra única gran monjoia cívica— presonera entremig dels rengles invasors de l'allau mercantívol, alçant-se solitària damunt la maror tumultuosa dels forcs, el baf dels esmorzars i les turpituds dels tractes, com

el braç insepult d'una Vilafranca que es debat i lluita i no pot treure's del damunt el gran pes d'aquesta llosa que l'ofega.

Perdoneu-me l'embranchida del període. No volia anar tan lluny, tan amunt. Si he parlat d'En Milà, ha estat de retruc. Les verdures i els alls m'hi han portat.

No, no és per En Milà, ni per res que s'hi assembla, que heu d'aixecar aquest mercat salvador. És per vosaltres mateixos, pel vostre propi interès comercial.

Crec que netejant les vostres portes, desembrossant els carrers, —els sants carrers que duen a la Botiga,—no hi perdreu res, venedors. I tots els altres, compradors i passejants i badocs, haurem guanyat molt, però molt.

ROMÀ DE SAAVEDRA

HOMES DEL PENEDES

Alfons Maseras

A l'hora que revé a la llengua catalana, al segle XIX, el prestigi literari, l'antiga saba esclata en l'ingenu encís de les glosses i corrandes; més tard s'ufana en l'estructura dels poemes i del teatre, i és en darrer terme, que per no ésser-ho deixa de tenir més relleu, quan la vida del pensament i l'art creada i pacient de la novel·la troben l'escaient aptitud, el pols segur, l'empremta durable. Coincideixen els inicis de l'actual segle, en la literatura catalana, amb la convulsió dels antics vicis superficials de l'eixorquia retòrica, tan aliena a la natural maduresa racial, i, per contracop, es produeix la felicitat entrada de les valors noves que tracten d'infondre a la no prou conreada ètnica, les aures triomfants d'una més subtil sociabilitat observada en la convivència en medis pròpiament educats, i, per tant, fidels al pur joc de passions o la joia creixent de les llegendes i de les faules.

Certament, si de l'alegre desfici del viatjar, l'esperit ama-

tent no extreu l'espontani goig de tornar al país nadiu per enfortir les seves virtuts naturals o suavitzar les crues ares d'un massa groller tracte, no se sap pas preu l'abís en què pot, irreflexivament, malmetre's al noble impuls juvençà. Altrament, ço que s'esdevé en el fet dels materials viatges, no s'allunya de la mena d'impensada suggestió que influencia el sentiment de la imaginador de contes i controvèrsies d'ànimes, quan s'aventura, en el previ ineludible aprenentatge, en la ingènua golafreria, de les precipitades lectures. No ens refiéssim gaire d'aquell que, posat a conjuminar una novel·la, es deixa dur a l'única escomesa de l'instint; no ens cregués tampoc el qui, massa captivat pel miratge de les superiors literatures alienes, decapités, desnaturalitzant-la, l'autòctona personalitat. L'artista que encerta a harmonitzar originalitat, assaonat verb i gràcia complicació apresada en països de vida social més afanada es pot ben dir que guanyat, amb l'assiduitat lectora dels seus conciutadans, el segur aplaudiment de la posteritat.

I aquest és el cas de l'Alfons Maseras. Arriba a la novel·la catalana quan encara no s'havia passat de les trivialitats morals o els no gaire complicats barcelonismes. Amant de les brillants opulències italianes i de les romàntiques suavitats franceses, subjecta les seves aficions al pur gresol de la seva indòmita catalanitat, i, poeta sobresortint, magnífic creador d'imatgeria, àgil espectador, a través dels seus viatges, dels sotracos dels homes, dels pobles i de la història forja bategant, el seu món de somnis.

Dintre l'aparent contradicció dels més diversos temes i ambients, encerta, prosador eminent, a triomfar tant en l'intencionat breu conte com en l'aguda meravella arquitectònica de la novel·la.

El seu temperament, característicament somniador i benèvol, es complau, allunyat de les

enutjoses autòpsies naturalistes i de les divagacions intel·lectualitzants, de retrobar en la pura deu de la sucosa invenció treballada, la felicitat al·liança de l'agradosa faula i de la dicció polida.

Això, precisament, és ço que l'acosta a l'escola romàntica i fa destacar, per ventura de la novel·la catalana, l'essencial condició de poeta de l'Alfons Maseras.

JOSEP MARIA DE SUCRE

Enraonies

Glossa gris

Cap-al-tard silent, boirós, d'una boira densa i tova. Capvespre gris, llis, d'una monotonia blanament corpenedora.

La boira, mandrosa, jeu damunt la ciutat, i la llum, filtrada a través de la boira, dona a les coses una tonalitat morada. L'aire, d'una tebior i humitat suaus, té una sentor mascler.

Aigu ha fet l'elogi dels dies clars; decididament, nosaltres glossariem els dies grisos, sense sol; són més propis per a la mesura de les idees, són més propicis per a la meditació.

Sentim viu el desig de vagabondejar pels teus carrers, ciutat.

Sentim més intensament les pal·litacions del teu cor i el panteix del teu respir cohibit, en aquesta hora de màxima barroera deformació.

Es desperten els sentits i els desitjos adormits s'encenen. Instintivament, en mig de la gentada que camina atrafegada i somniosa, cerquem la solitud amable i austera dels carrers que volten la Seu.

Dessota un fanal, voltat d'una corona de llum, una parella d'enamorats projecta la seva silueta damunt la vorera humida.

Meditava, somniava, marmotejava paraules difuses i incoherents. Una visió, una fantàstica visió gosaria dir, em despertava.

Vegí aquella dama elegant tan ben abillada, que indefec-

tiblement trobeu al passeig els matins plens de sol, sovintejadora d'un dancing aristocràtic de la ciutat.

Potser cansada de tant d'artifici i de llum, cerca una mica d'esplai per al seu esperit en la solitud d'aquests reconcs màgics de la urbs que us encisen, que us atrauen avui com mai d'una faisó indefugible.

...

Visió del port

Nit alta vora les aigües del port

Aigua blana, aigua plana, lleument tremoladissa, talment la sina d'una dansarina oriental. Els vaixells de flancs ventruts, semblen monstres, i llur esguard verd i vermell s'emmiralla damunt l'aigua lletosa.

Arriba fins ací, confusa, la remor de la ciutat nocturna, de la ciutat pecadora, de la ciutat inquieta.

Ve d'alta mar un aire fi, depurador de l'ambient viciat i viciós que vomiten les dues grans venes de la ciutat, el Pare i la Rambla.

El crit d'una sirena estrident—salut, amiga volgutíssima!—esquina l'espai, i després, la quietud és més fonda.

Els estels titil·lants dalt del cel puríssim, joguinegen amb l'aigua moguda, solcada ara per un bot que deixa darrera seu, una via, que va eixamplant-se fins al moll.

M'apar la visió d'una carretera llarguíssima que sembla més estreta al lluny.

Uns mariners rerassagats, trajo blau, canten una cançó trista, evocadora, nostra, ara més trista, més evocadora, més nostra.

...

Glossa inquieta

Dansa, frisança del pensament las d'immobilitat i beòcia. Febre arboradora de vastitud infinita d'horitzó.

Delit, neguit del cor, fadigat d'estimar les mateixes humanes coses. Enyorança d'amors noves, de passions noves, de vida nova, foguera roent que abraça la voluntat.

Esgarrifa el monstre rastrejant, de bava llepissosa i lluen-

ta, de secrecions purulents, marejadors.

El teu esguard estàtic i fúlgid sota els parpres hidròpics, diuen tota la teva ferotgia. Sota els teus gestos pesats i plens de cansament, s'endevina tota la teva estupidesa. Somrius i el teu somris fastigós és un escarni a la llibertat, a la civilitat dels homes.

Som febles, monstre, i la nostra punyalada no fóra més que una esgarripança lleu en el teu cos ple de durícies.

Per això fugim de por d'ésser aixafats, que la fugida oportuna és valentia.

Fuig i endinsa't en la boira, confon-te amb la boira i sado-lla't fins a vessar d'inquietud, esteta de totes les universals frisançes.

Ciutat del riu, ciutat cor, ciutat cervell d'Europa, t'estimem: amb les teves dolors, amb els teus pecats, amb els teus vicis i tot. El teu esguard i el teu somris són més encis-sers, són més irresistibles, són més bellament temptadors que mai.

SYCANDRA

Cròniques banals

LA NOVA FAUNA

A molta de gent, més de la que sembla, manca cultura; a més poca, refinament, i encara a menys, audàcia.

Perquè hi ha cada escriptor en aquests móns de Déu amb una barra (*passez le mot*) sense límits, que amb un to i un estil que àdhuc fan bonic—i a voltes gràcia—, diu les ni-cieses més grosses que hom pugui imaginar. En coneixem molts d'aquests, els quals són passadors mentre no es volen posar gaire definitius ni trans-cendentals; però, fillets, quan volen dir o comentar quelcom seriosament, l'equivoquen de mala manera.

Tanmateix, en gràcia a la necessitat que al món hi hagi de tot, els perdonaríem les se-

ves pobres entremaliadures li-teràries i les celebraríem entre família; però quan volen es-criure quelcom sonat,—noteu que no assenyalen ningú—no-més fan llàstima. No saben història, no entenen de gramà-tica i, sobretot —precisament llavors—obliden l'educació.

Aquests pseudo-intel·lec-tuals—paraula que han posat a l'ordre del dia algunes notes oficioses—podrien ésser clas-sificats per Linneu? Jo crec que aquell savi els hauria inclòs entre les *bestias con cédula*—que deia un admirat escriptor nostre, d'un periòdic semi-co-marcal estant.

FLY

Gargots del dilluns

DE PRIMAVERA

Ho deu fer que som al bell mig del maig i de la Primavera, que, la ploma a la mà, no-més pensem en roses i cançons, en colors i coloraines, i per damunt de tot, en les nostres donzelles, que són flors i ritmes, flaires i color, en carn viva.

No solem parlar gaire de les nostres dametes. Més aviat les admirem afectuosament i cal-ladament. Potser això serà egoisme. Qui sap! Altrament, és ja sancionat per la tradició, que són noies maques sobre totes les coses.

Però a més a més de noies maques, les nostres dametes d'avui, són artistes. Mireu si no, l'aportació constant de l'Anna Maria de Saavedra, poetessa, a la Revista de Poe-sia, vehicle de les joves promo-cions literàries, on ella té re-servat un lloc d'honor.

I parellament, amb constàn-cia exemplar, sovint veiem ju-gar la traça de pianista, en les més intel·ligents Cambres de Música, a Na Maria Dolors Cal-vet.

Heu's ací, doncs, dues mos-tres òptimes del nostre esperit matri, que ens ofereixen aques-tes dues damiselles convilata-nes, mostres que no ens han

Idil·li d'Abril

Quan neixia el bon matí,
rera el cantar de l'alosa
un brillant de serení
parlà d'amor a la rosa.

—Si et volguessis casà amb mi
quina noça més xamosa;
jo em tornaria robí,
tu més gemada i formosa.

La rosa va sospirà,
quina flaira que alenava.
L'amor que pel món volava
damunt d'ella es va aturà.

La rosa va dir que sí,
i es casà amb el serení.

L'ocell en llibertat

Avui he tingut l'alegria
d'un ocell a dins la mà,
que amb desfici es debatia
per poder-se deslliurà.

Enutjat, m'escometia
a mossades per volà,
i el seu cor pia que pia
l'enyorança de l'enllà.

A frec de boca he tingut
la seva ala tremolosa
de sol i d'aire friso-sa;
i alçant el braç, resolut,
després d'haver-lo besat,
li he donat la llibertat.

LL. RÁFOLS GENER

donat, encara, els nostres poe-tes i els nostres músics mascu-lins

Aquesta circumstància d'ex-cepció, encara fa més laudable, l'obra de les esmentades joven-celles. Més laudable i més gen-til als nostres ulls, agradats de galanies i tothora decantats a la bellor i al goig fi del madri-gal.

En cloure aquest gargot di-tiràmbic, ens adonem que, tan-

mateix, tot parlant de la pri-mavera hom pot trobar motius florits fora d'ella, per bé que, en un altre ordre consemblant, lligats amb ella. Així, parlar de les nostres noies maques i de les nostres artistes, sempre se-rà per a nosaltres un tema a-gradós de primavera.

Com ens plauria de poder-lo prodigar sovint, sovint.

R. G.

ANTONI TXEKOV

UN CONEGUT

A. TRESSERRES

Wanda, l'encisera Wanda, que segons el passaport era la noble Anastàsia Kanalikov, es veia reduïda a una situació angoixosa, a la qual encara mai no havia arribat: sortida de poc de l'Hospital, no tenia casa on aixoplugar-se ni diners per trobar-ne. En aquestes circumstàncies, tanmateix apremiants, què havia de fer?

Primer de tot, anà al Mont de Pietat, on empenyorà una tombaga que duïa una maragda. Era l'únic joiell que posseïa. Li'n donaren un ruble, però, certament, amb un ruble hom pot comprar ben poca cosa.

—Si veiés un conegut—pensava—li demanaria diners... No em dirà ningú que no, perquè...

Però no en trobà cap. De segur que a la nit, en tindria a mans besades a «La Renaixença». Amb tot, no calia de moment fer-se massa il·lusions, perquè el porter, trista i espallifada que ella anava, no li permetria d'entrar en aquell centre d'elegàncies rutilants i bronzidores. I medità tot caminant a l'atzar.

Després de perfidioses cogitacions, lassa de caminar i de pensar, l'encisera Wanda, decidí de recórrer a qualsevol senyor de les seves coneixences.

—Quí puc anar a trobar—es deia—. Mitka, no, que és casa de poc... Ara és un funcionari recte, tot prohibitat, fastigosament complidor.

A la fi, regirant regirant, li vingué a la memòria un tal Finkiel, hebreu batejat i dentista, de qui ella havia rebut un braçallet d'or tres mesos feia. A propòsit de Finkiel, recordava que una nit, durant un sopar al «Club Alemany», ella havia buidat damunt la testa del dentista, tot un doble de cervesa. Una guspira d'alegria melangiosa il·luminava ara el rostre de Wanda.

—No podrà refusar-me el favor... si el trobo a casa, és clar. I si no volgués donar-me res, hauria de trencar-li els vidres, no hi ha remei.

Era a poques passes de l'habitatge de Finkiel i ja tenia endagat el pla de batalla: irrompre com una bomba en el gabinet odontològic i, tot rient rient, espremer-li vint-i-cinc rubles.

—Potser no es recordarà de mi—es deia perdent el coratge de mica en mica—. Amb aquest vestit li semblaré una vulgar captaire...

Tímidament feu tocar la campaneta del cancell. Oí després remor de passes a l'interior. A l'últim, un home d'esguard escrutador li obria la porta.

—És hora de visita?—preguntà Wanda.

Hauria volgut rebre una contesta negativa. El criat, per contra, la féu entrar i la invità a seure una estona.

El salonet d'espera li semblava de casa principesca; i admirava com esbalaïda els mobles i els tapissos que hi havia a l'estança. Davant per davant tenia un mirall magnífic que reflectia una figura emmagrida, tota flàccida, sense capell d'ales voleïdisses, sense mantell de seda: era Wanda, ella mateixa, la pobre Wanda, meravellada de la seva pròpia misèria, que ara, que fins ara no se li presentava amb crua ferotgia, amb cruel desvergonyiment. Humiliada en el pregó del cor, àdhuc deixà men-

talment d'anomenar-se Wanda, l'encisera, i esdevingué altra vegada Nasta Kanalikov, com en temps llunyadissos.

—Faci el favor d'esperar-se—li digué una cambrera, mentre l'acompanyava al despatx.—El doctor no trigarà de venir.

—Passi el que passi, li puc ben demanar uns quants rubles—feia Wanda—. Al cap i a la fi, és un dels meus coneguts. Però hauria d'anar-se'n aquesta cambrera impertinent, que, com si ho és, no es mourà ni a fum de sabatots.

Al cap de cinc minuts, s'obrí una mampara i Finkiel entrà: era un ex-hebreu, ja ho hem dit, alt, bru, de cara rodona i ulls brillants. Els ulls, les galtes, el ventre, les cuixes, tot [ell feia l'efecte d'una cosa greixosa i repugnant, talment com la carn menjada crua. Fora de casa seva, a «La Renaixença», al «Club Alemany», per exemple, despenia diners i un humor viu tot espurnejat de joiosa bonhomia. Però al despatx, prenia un posat solemne, gairebé tètric, fred i ombrívol, com si fos un magistrat en funcions.

—En què puc servir-la?—preguntà.

Wanda, mira que mira la seriositat de la cambrera, l'actitud glaçada i rígida de Finkiel, qui, evidentment, no la reconeixia. I s'acovardí. Hi ha fets o coses que no poden passar o ésser altrament de com passen o són.

—En què he de servir-la?—inquirí novament el dentista, amb certa impaciència, agra de to i de gest.

—Les dents, les dents... una dent que em fa mal—mormolà Wanda.

—On és això? Quina és?

Aleshores Wanda recordà que tenia un caixal corcat.

—A la dreta, a la part de baix...

—Apa, faci el favor, obri la boca.

Finkiel començà d'observar la peça corcada i preguntà, tot introduint-hi un estilet:

—Que li fa mal?

—Sí, em fa mal,—feia Wanda.

Ensems pensava: si em donés a conèixer, de segur que se li encendria la memòria... però qui s'hi atreveix davant d'aquesta dona, plantada com un estaquirot!

Finkiel esbufegava igual que una màquina de tren.

—No li aconsello pas que se'l faci empastar—digué a Wanda—. Amb les rels que té no podríem fer-hi res.

Punxà altra vegada amb l'estilet, palpà les genives i la boca, amb els seus dits suats que pudien a tabac, i introduí una cosa molt freda entre les mandíbules.

De cop, Wanda, sentí una punyent estiragassada que li remogué les entranyes. Cridà i s'agafà al braç del dentista.

—Què fa?—digué ell—. No tingui por, senyora. Ça com lla aquest queixal corcat li feia mal. Cal tenir coratge.

I li presentà, amb els dits molls de sang, el caixal arrencat. La cambrera, entretant, li acostava una palangana, perquè glogegés aigua.

—Quan serà a casa seva—deia Finkiel!—haurà de rentar-se la boca amb aigua clara i fresca. I se li estroncarà la sang.

Callà Finkiel i se li situà al costat, com aquell qui, amb la feina feta, no ha de gastar més compliments.

—Passi-ho-bé—digué Wanda bo i aixecant-se i anant cap a la porta.

—Ep! I qui m'ha de pagar el meu treball—clamà l'ex-hebreu insolentment.

—Ah! és veritat, perdoni, me n'oblidava. —. I Wanda, fent la desentesa, donà a Finkiel el ruble que havia obtingut al Mont de Pietat.

A l'endemà, Wanda reprenia la vida de sempre, amb la mateixa inconsciència.

Guspires

—Bé, de quina història parles,—dic a l'ex-company i bon amic, crec, satèl·lit ara d'astres més daurats i rutilants—. De la història que, no cal dir com, han pastat «reis, prínceps, homes de gloriós llinatge» i tota altra mena de gent violada? No havíem proclamat, en el cor, la república més alta, més vasta i més pura?

Jo, per si vols ignorar-ho, sóc, com sempre, fidel als meus vots ideals.

És difícil, ja ho saps, de trobar un esperit lliure, capaç de raonar serenament, objectivament humanament. Però he de fer-te la justícia de considerar-te, en gran part, una ànima generosa i justa, de les escasses, raríssimes, que hi ha en aquest clima moral, on hem de viure prou a desgrat nostre. Doncs bé, sincerament: tu creus que aquella és la nostra història? Si em dius que sí, pensaré que has mentit.

RED

L'orgull és igual en tots els homes; només es diferencia en els mitjans i en la forma d'exterioritzar-lo.

Coses

La vida humana i les diverses complicacions, inventades per l'home—deia jo a la senyora vídua del senyor Canons, el mateix dia de la mort d'aquest senyor—em fa pensar en aquella pàgina d'alguns periòdics il·lustrats dedicada als passa-temps que té una mica per objecte provar la paciència del lector i una altra mica o un bon tros, emplenar blancs.

Viure, senyora, és passar el temps. No hi dongui voltes. L'amor és un passatemps. Portar a terme una brillant operació financiera, és trobar la solució d'un «jeroglífic numèric». Compondre un sonet, és, moltes vegades, resoldre una «fuga de consonants». Assolir que l'estimada ens digui dolçament «t'estimaré tota la vida» és trobar el *quid* d'una «frase feta». I la dona mateixa, no és més que un jeroglífic comprimit i àdhuc de vegades, un trenca-closques.

El cert és que tots, homes i dones, passem la vida tot fent voltar el cervell per desarticlar aquestes coses, exercici que ens resol de pla el problema vertaderament important que es planteja el dia del neixement de tot ésser humà: el problema de l'aburriment.—

Després d'aquesta parrafada, ens ha dit la dama: —Accepto, que la vida sigui un llarg o curt passatemps. Però, i la mort? Com definiré la mort?

La mort, senyora, és la solució. Una admirable solució que resol tots els problemes, d'un cop i per sempre.

M DE W.

LA PREMSA VILATANA

El 16 de gener de l'any 1876 va aparèixer la revista quinzenal «El Labriego», la qual va seguir publicant-se fins a l'any 1915. Els primers mesos va dirigir «El Labriego» Pelegrí Torelló i després va encarregar-se'n Pere Alegret i Vilaró. L'aparició d'aquest periòdic va donar lloc a la fundació del Centre Agrícola del Penedès, del qual va esdevenir ressò.

LA TALA DE LOS BOSQUES.

De algunos años a esta parte ha venido apodandose de los propietarios agrícolas, principalmente en Cataluña una verdadera manía, la de destruir todos los que de que antes estaba poblado nuestro país, sustituyendo inconscientemente a los árboles los viñedos, a la encima secular los sarruientos. De semejante conducta es de presumir se han arrepentido algunos, si hemos de tener en cuenta el que no faltan quienes, ante la reciente efectiva crisis vinícola que hemos venido atravesando, han procedido al arranque de parte de sus viñedos. Y si bien el precio del vino es actualmente algo mas remunerador, ¿es capaz nadie de asegurar que tan perniciosa crisis no se producirá de nuevo?

Por nuestra parte, al ocuparnos de la tala de los bosques, no es nuestro ánimo engrasar la idea que en general ha presidido a este hecho deplorable cual es la de aumentar la producción vinícola. Pero como quiera que al proceder a la tala del árbol se le destruye

las ventajas que reporta a la agricultura la existencia de los bosques, y los perjuicios que la falta de estos acarrea; no será ocioso exponer algunas consideraciones sobre estos extremos, y demostrar que, bajo el punto de vista económico, los propietarios distan mucho de reportar las grandes utilidades que de aquella fauista medida se propician.

Las inmensas ventajas que los bosques proporcionan al cultivo, en general, los hace un elemento indispensable para la agricultura. Especialmente en países como el nuestro en que tanto escasea el agua, por carecer casi por completo de canales de riego, y en que muchos años se pierden las cosechas á causa de las grandes sequías que sobrevienen: los bosques son de una verdadera necesidad, que solo ha sido reconocida cuando el remedio era poco menos que tardío.

En primer lugar, forman los pinos y demás árboles forestales con sus copas un como toldo velo que impidiendo la acción solar sobre el terreno, humedece por las lluvias anteriores o cuando menos por el rocío, evita la evaporación y conserva siempre la

«El Labriego» que més es va conèixer, tenia un format de 22 per 32 centímetres. Sempre va excel·lir pel seu vilafranquisme i la seva col·lecció es fa necessària per al coneixement de les nostres coses. Els Milà, els Vidal i Valenciano, En Freixas i Miret, En Lluís Alvarez, Cañas i Mañé i molts d'altres hi col·laboraren, però pot dir-se que l'ànima era Pere Alegret—tan injustament oblidat i a qui algun dia haurem de retre homenatge.

En reproduïm aquestes ratlles:

El Teatro Principal. — Vilafranca, si bien hasta hoy contaba en su seno con tres teatros de más ó menos capacidad, pertenecientes dos de ellos á otras tantas sociedades recreativas, notábase, no obstante, la falta en la misma, de uno de estos coliseos, que, situado dentro el casco de la población, convidase á disfrutar de tan amenos pasatiempos á las muchas personas que no forman parte de las mismas. Tan reclamada necesidad, pues, ha venido á llenar, el que con general aplauso abrió sus puertas al público en los dias 25 y 26 del que rige; construido en el poco menos que increíble espacio de siete semanas en el

Gran Salón de la Rambla, propiedad de D. Pablo Aixelá, conforme oportunamente dimos cuenta á nuestros abonados.

Deseando dar cuenta aunque someramente, de esta nueva como poco menos que imprevista construcción, diremos: que su platea, de espaciales y esbeltas proporciones, contiene veinte y dos filas de asientos ó butacas. de análoga forma á las de varios teatros modernos de Barcelona. Circuyen la misma veinte palcos de fácil desmonte, al objeto de convertir dicha platea en salón de baile, los cuales pueden contener hasta ocho personas cada

Petits comentaris a la llei de vins i alcohol

Si totes les coses que tenen relació amb la nostra comarca ens mereixen especial atenció, pecaríem d'inconseqüents si no diguéssim el nostre parer sobre alguns punts de la recent llei de vins i alcohol que acaba de dictar el govern, llei que, essent com és el Penedès una contrada la riquesa de la qual radica principalment en la viticultura, té un alt interès a casa nostra.

Encara que mants dels articles que integren l'esmentada llei hagin estat redactats amb veritable encert, no creiem, francament, que en conjunt tinguin la virtut de fer moure les coses de lloc. A desgrat de les guspies d'optimisme que durant aquests dies vénen voleiant, temem que el preu del vi no arribarà a elevar-se, i subsistirà, per tant, la crisi que de tant de temps ençà patim.

Ens explicarem. Hi ha qui refia que la depreciació del vi cessarà ab motiu de la prohibició d'emprar per als usos de boca els alcohol no vínics. Però cal tenir present que l'esmentada prohibició deixarà automàticament d'estar en vigència tantost l'alcohol vínic es vengui a més de 250 pessetes l'hectolitre. Ara bé, suposant que el vi es pagués a la fassina al voltant de set rals grau i càrrega, probablement l'alcohol vínic ja s'hauria de vendre a a més de 250 pessetes l'hectolitre. La qual cosa vol dir que si el pagès només pot aspirar a poder vendre el seu vi a un o dos rals més car que ara, *com només podrà valer si la puja ha de tenir per origen el major consum d'alcohol vínic*, no s'haurà pas guanyat res. Més ben dit, amb les noves mesures, i anant el vi a remolc de l'alcohol, *només* podria donar-se el cas que aquell es pagués a set rals i mig o màxim a vuit, o sigui a 20'60 o 22 pessetes la càrrega, prenent per tipus el vi d'onze graus. Llavors, si bé el preu milloraria en 3'50 o 5'50 per càrrega en relació

amb el preu d'ara, la crisi restaria en peu si es té en compte que, segons la nostra Estació Enològica, una càrrega de vi ve a valer al Penedès unes 33 pessetes. En poques paraules, si ara el viticultor perd en cada càrrega de vi 15 o 16 pessetes aproximadament, en cas que aquest es pogués arribar a vendre a set rals i mig, en perdria 12 o 13. Així, doncs, si el viticultor ha de refiar de l'augment de preu que pugui provenir del major consum d'alcohol vínic, no cal que s'entusiasmi gaire.

Altrament cal remarcar una altra dificultat d'índole distinta que dimana de l'article 33 de l'esmentada llei. L'article diu així: «Els criadors-exportadors de vins dolços i secs, per tal de tenir dret que els siguin tornades les quotes de l'impost al qual es refereix el present article (impost sobre alcohol), ultra els requisits assenyalats en articles anteriors, hauran de presentar les guies o «vendfs» que acreditin l'entrada a llurs cellers o magatzems de la quantitat d'alcohol equivalent a la que tinguin d'ésser objecte de reintegrar». És a dir, aquells exportadors qui encapçalin llurs vins o exportin misteles i vins generosos, hauran de presentar a la Duana els documents acreditatius de com han pagat l'impost de l'alcohol emprat si volen que la Hisenda els torni les quotes pagades pel dit impost.

Però passa que gairebé tots els exportadors compren les misteles i ben pocs són els qui les elaboren. Adhuc n'hi ha que compren vins encapçalats. En aquests casos, com ho hauran de fer per presentar les guies i tenir dret, per tant, al reintegrar de l'impost sobre l'alcohol, impost que indirectament hauran pagat? Més clar. Si un exportador compra a un sindicat o a un propietari x hectolitres de mistela per encapçalar o exportar, com que el dit exportador no podrà presentar a la Duana els documents acreditatius de l'alcohol

consumit, segons la nova llei en aquest cas la Hisenda no tornarà cap quantitat. I això és francament absurd.

Regirant els articles de la nova llei és ben segur que trobaríem entre mig dels encerts altres equivocacions ben marcades que s'hauran d'esmenar si es vol evitar que la qüestió s'agreugi en lloc de solucionar-se. És necessari, doncs, que abans de desfer-se en optimismes, hom llegeixi i rellegeixi i torni a llegir el decret per tal de veure'l clar del tot i adonar-se dels seus pros i dels seus contres i així procurar les rectificacions convenientes.

X. X. X.

Crònica

L'ARBAT DE LA RAMBLA

La recent esporgada dels arbres de la Rambla ens va suggerir la conveniència d'interpel·lar algú que fos al corrent de l'afer la qual cosa hem fet ara, sota un sol que fa el que més li plau sense el cortinatge de fulles. Ens hem adreçat a un arbre amabilíssim, el qual, pel seu aspecte, sembla ésser un dels més importants personatges de la tribu establerta anys ha al nostre passeig principal, i sense dubte és qui més autoritzadament pot informar-nos-en.

—A què ve la poda?, — preguntem.

—Això és llarg de contar, — ens respon. L'objecte primordial sembla que és la nostra salut. Al dir dels tècnics, dintre de poc temps ni hauríem servit per a llenya, per tal com els Ajuntaments anteriors, atrafegats a fer política de botigueta, no es captenien com calia amb nosaltres. Ja sabeu que nosaltres som fidels a la vila i a les seves coses i sempre ens hem mantingut allunyats de tot bizantinisme i hem romàs per damunt de tota barreja. Una gran simpatia envers els ramblaires —homes i ocells— ens ha empès a donar franca acollida dessota i damunt les nostres branques empampolades. Dit això he de fer constar el

profund agraïment que ha nascut en nosaltres, alhora que naixien les fulles novelles, vers els homes nous que mouen la màquina municipal.

—Us reportarà algun mal, l'esporgada?

—A nosaltres, no. Als ramblaires, potser sí. Alguna sol·lada, acoloraments i coses per l'estil. Perquè nosaltres estarem un o dos anys sense els barni·llatges que han d'aguantar les fulles.

—I doncs quin remei preveieu?

—N'hi ha dos: un velàrium que vagi de cap a cap de Rambla o bé canviar les antigües cadires de ferre de l'Hospital per cadires de platja i l'adopció d'ombrel·les gegants i para-sols. Això és el que se'ns acut a nosaltres el arbre, sense cèdula i sense dret a opinar.

—Quina opinió teniu de la nostra geni?

—Tothom ens és simpàtic: els que prenen el vermut i els que es passegen, els de les penyes de l'estiu i els que només vénen a passejar el diumenge o les festes senyalades. Per palesar aquest petit afecte ens hem agençat discretament amb unes quantes fulles. A més, així evitarem que se'ns confongui amb els plebeus pals de telègraf.

I ens acomiadem de l'amable arbre tot oferint-li la nostra fulla.

...

COSES PROPIES

La GASETA DE VILAFRANCA, per ara és el periòdic de menys subscriptors que hi ha al Penedès.

No ens dol de manifestar-ho tal com raja i a la llum del dia, per tal com, ultra ésser veritat, no és cap gran vergonya per a nosaltres, ni té gaire importància intrínseca, fora de l'ordre econòmic.

En canvi, no ens sap greu tampoc de fer públic que voldríem veure com creix de dia en dia el nombre de subscriptors, no per res, sinó per poder augmentar les possibilitats i el rendiment periodístic d'aquesta gasetta nostra, que ja ens comença a fer goig de bo de bo. Es un desig naturalíssim i respectable, com qualsevol altre.

Tenim pocs subscriptors i en freturem més. Fins ara ens hem hagut de limitar a omplir aquestes pàgines amb poca afició, amb gest indiferent, sense mica de passió, a tall d'assaig només. I ja fora hora que ens proposés-sim de fer aquell periòdic vibrant i intel·ligent, gosat i fort, que havem somniat a profit de les nostres coses civils i vilafranquines.

La col·laboració i la simpatia de la nostra gent no ens manca pas. Sentim una vera satisfacció, un legítim orgull, cada vegada que ens és donat de constatar com, a malgrat del posat fret i absent de tots nosaltres, hi ha entorn nostre, un sector honorable de ciutadans que ens dóna amicalment la mà i ens empeny endavant amb l'aportació material i personal. És clar que també hem hagut d'esperimentar la desil·lusió de veure com en qualque indret se'ns feia el buit lamentablement, sense gota de raó. Però no hi fa res. En els registres íntims de la

nostra publicació només hem d'inscriure les accions bones, a semblança del vell rellotge que només assenyalava les hores serenes.

Hom hauria d'adonar-se que cal un amor bastant profund i efectiu a la personalitat i a la vida nostra, per proposar-se i dur via enllà aquesta empresa, iniciada de la manera més simple i desinteressada; que cal un bon esforç per no caure enervat en topar amb el desmai dels altres.

De més a més, caldria que hom es fés càrrec que no perseguim el millorament o el lluíment personal, sinó simplement donar alè a una publicació deslligada de compromisos de clauda, lliure, alta i assenyada, que ens faci una mica d'honor, en tant que vilafranquins, atents als batecs del progrés passa.

Per això eridem a l'ajut, tots els amics nostres i de les nostres coses. Per això insistim en la nostra labor, que de petita que és, voldríem fer més gran

cada dia, més gran i més digna de Vilafranca, amb el nom de la qual ha estat començada.

Un treball periodístic qualsevol, no costa gaire d'endegar. Cada vegada que tingueu quelcom a dir, confieu-ho al paper i feu-nos-ho arribar que serà tot hora ben rebut i agençat com cal

Una empena a la subscripció que ha de sostenir el mecanisme, encara costa menys de donar. És una pura qüestió de bona voluntat.

No volem que sigui únicament nostra la GASETA, sinó de tots i de tothom, que per a tots i tothom l'hem creada i de tots i tothom refiem per fer-la créixer i moure, amb deseiement i opulència.

Un bocí més d'assistència cordial, vilafranquins, si us plau. Amb més folgança, farem més feina i més a gust de tots plegats.

Venc bocois buits, de roure, a seixanta cèntims el quilo.
Joan Escalas i Milà
Vins
Vilafranca

CONCERT

Dimarts hi hagué un concert a la Sala de la «Unió Comercial». Anà a càrrec del pianista Longàs i de la cantatriu Mercè Plantada, els quals interpretaren un bell munt de cançons, d'autors nacionals i estrangers, d'allò més granades i florides.

De més a més, el pianista, volgué regalar l'auditori amb un parell de peces, que, forçosament hagueren d'agradar a tothom.

Ha estat el setè concert de l'Associació de Música.

...

UN ALTRE CONCERT

La Societat «La Principal», ha contractat La Banda Municipal, de Barcelona, perquè dongui un concert al Casal, diumenge de pasqua, a la nit.

És un cop de pit magnífic que justifica l'expectació de la gent vilafranquina, l'entusiasme dels casalistes i fins i tot la incontinent llibertat de llenguatge que hom ha de lamentar en els programes.

Sastreria X. Bayer

ANGEL GUIMERA, 61

Aquesta casa ha rebut provinent de les millors fàbriques, un gran assortiment de trajos d'alta fantasia, en els quals trobareu dibuixos de gran novetat, com són els de tipus Tutenkamen.

No deixeu, doncs, de visitar aquesta casa

FOTOGRAFIA NOVA

FERRERS, 24

Postals des de 3 pesetes

Reproduccions des de 5 pessetes

Treballs per aficionats

Ampliacions Treballs acurats

GASETA DE VILAFRANCA

Publicació quinzenal

Redacció i Administració: Sant Joan, 4

SUBSCRIPCIÓ

A Vilafranca: 2 ptes. trimestre

A fora: 2'25 ptes. trimestre.

Les vint cures vegetals de

l'Abat HAMON

guareixen la diabetis, albuminúria, artritis i dolor, malalties del pit, del païdor, dels nervis, del cor, del fetge, restrenyiment, llagues de les cames, etc.

Efectes segurs: Completament inofensives.

Laboratoris botànics i marins, de Barcelona.

Exclusiva a Vilafranca: Farmàcia i Centre d'específics de JOAN BOSCH

Placeta de la Vila, 5, i Cort, 21.

Telèfon 2

Proveu els nous models

OPEL

1926

Torpeus i Sedans, de 3 i 4 places

Consum 6 litres per 100 quilòmetres

Representant al Penedès:

JOAN FORTUNY FABREGAS

JOAN HILL

Importador

COMERÇ A L'ENGROS
Colonials : Drogues : Pro-
ductes químics : Confiteria :
Licors de Marca : Queviures
generals : Pesca salada

OFICINES I MAGATZEMS
Ferrers, 10, Font, 9
Telèfons núms. 15 comercial
i 159 particular.
Fabricació: Misser Rufet, 12
Apartat de correus, 12

Servei local i comarcal a domicili

Extraccies Curtents i Productes Químics. S.A.

BARCELONA

Adobs, sofres, sulfats
i productes enològics

Dipòsit : carrer de Clascar, 24

DR. ARMENDARES

Tarragona, 1

Telèfon 291

**Tractament de les hèrnies
sense operació ni braguers**

(Procediment del Dr. Piña)

Curació ràpida de les varices de les cames i he-
morroides per injeccions esclerosants.

Gastrobiol Rossell

**Medicació específica contra les ma-
lalties de l'estómac i intestins**

De venda:

FARMÀCIA INTERNACIONAL - Rambla del Centre, 17 - BARCELONA

Garatge Sport

Josep Bardalet

Lloguer de Cotxes de Turisme

TELEFONS { Garatge 263
Particular 341

PRAT DE LA RIBA, 27

Sots-agent dels renomats cotxes

No oblideu d'anar a restaurar les forces al

BAR JANÉ

GIRONA, 49 (enrt• Corts i Diputació)
BARCELONA

MENJAR DE CASA - SERVEI ACURAT

Xamp-Most.

Xamp-Most?

Xamp-Most!...

Xamp-Most!!!...